

PANEL

Girne - KKTC

"TÜRKİYE'NİN KIBRISTA YENİ POLİTİKASI
VE KÜRESEL BÖLGESEL DENGELER"

Ferdi Sabit SOYER
Eski KKTC Başbakanı

youtube.com/c/EUROPolitikaNews

/ europolitikacom

iletisim@europolitika.com

Ferdi Sabit SOYER
KKTC Eski Başbakanı

Organize edilen panelin farklılıkların saygıyla tartışılması farklı görüşlerin ve farklı bakışların korkusuzca ve özgürce tartışılmasına katkı sağlaması temennisiyle konuşmasına başladı.

Doğu Akdeniz'de hakimiyetin ve Kıbrıs'ta pozisyon alabilmenin dünyadaki global hakimiyet kavgası ile etkilenen stratejik öneme sahip olduğunu belirten Soyer, bu çerçeveden bakıldığında dünyada meydana gelen her ekonomik ve siyasal değişimin Doğu Akdeniz ve Kıbrıs'a yansıdığını ve büyük ölçüde bizi etkilediğini belirtti ve bu yüzden genel ve bölgesel gelişmelere fevkalade önem verilmesi gerektiği kanısında olduğunu belirtti.

Kıbrıs Türklerinin büyük bir varoluş savaşı verdiğini ve 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti Antlaşmalarıyla bir konum elde edildiğini hatırlatan Soyer, tarihte ilk defa Kıbrıs Türk halkına adanın geleceğinde eşit bir toplum statüsü verildiğini ve Türkiye'ye da ulusal kurtuluş savaşı sonrasında Misakı Milli sınırları dışında bir coğrafyanın geleceğini belirleme konusunda garantörlük hakkıyla bir konum verildiğini vurguladı. Soyer ayrıca Rahmetli Fatin Rüştü Zorlu'nun büyük bir ustalıkla mutfağında aşçılık yaparak katkı sağladığını ancak adanın çok anılmadığının altını çizdi.

İngiltere'nin ise dünyadaki gelişmeleri hesaba alarak, Ortadoğu'daki bağımsızlık hadiselerinin yarattığı çelişkileri ve iki NATO üyesi olan Yunanistan ile Türkiye arasında Kıbrıs

üstünden çatışma olasılıklarını değerlendirek, ada yönetimini Kıbrıslı Türk ve Rumlara bıraktığını ancak 99 mil kareyi koruyarak bölge ve dünya siyasetindeki etkinliğini devam ettirdi.

Kıbrıs Türklerinin bu antlaşmayla siyasal eşitlikle ve adadaki bir diğer toplum olarak varlığını güvenceye alırken; Türkiye'nin adanın toprak bütünlüğünün ve anayasal düzeninin garantörü olduğunu vurguladı.

Günümüz koşullarına bakıldığında ise, yeni politika denen siyasetin (İki Devletli Çözüm) neresinin yeni ve yeni olan ne olduğunu kendi kendine sorguladığını belirten Soyer, iki ayrı devlet diyoruz ama toprak bütünlüğü ve anayasal düzenin korunması ilkesinin olmadığına dikkat çekti. Bir yandan Suriye ve Irak konusunda toprak bütünlüğünde ısrarcı olduğunun altını çizen Soyer; Türkiye'nin kendi garantörü olduğu toprak bütünlüğü ilkesini göz ardı etmeye başlarsa bunun nerede duracağını kesinlikle belli olmadığı vurguladı. Eğer bu yeni politikanın taktik ise bize ne sağladığını merak ettiğini ifade eden Soyer, dünyanın dört tarafında birbiri ile kavga eden BM Güvenlik Kurulu'nun (BMGK) beş daimi ülkesinin (ABD, İngiltere, Fransa, Rusya ve Çin) en son BMGK karar tasarısında bize karşı birleştiğine işaret etti.

Türk tarafının elinde çok büyük bir fırsat olduğunu ancak bunu kullanmadığına da değinen Soyer, BM Ge-

nel Kurul Başkanı'nın bir Türk olarak Volkan Bozkır'ın seçildiğini ve bunun değerinin Filistin'de Gazze meselesinde kendisinin girişimleriyle Genel Kurulun toplanmasının ne kadar etkili bir diplomatik güç olduğunu ve İsrail saldırganlığının nasıl bertaraf edildiğini yaşayarak gördüğümüzü belirtti. Ancak onun bulunduğu bu BM Genel Kurulu döneminde Türk tarafının BM genel parametrelerini reddederek ve aynı zamanda 1960 Garanti Antlaşması'nın temel ilkelerini kendi eliyle iterek BM'yi karşısına aldığını anlatan Soyer, bunun neresinin yeni bir politika olduğunu anlamadığını belirtti.

Soyer bu yeni politikanın Türkiye'ye çok önemli ekonomik, siyasi ve demokratik ilişkileri olduğu AB ile ilişkilerinin gelişmesine katkı sağlıyor mu veya bu yeni taktiğin oradaki muhafazakar yada şoven Avrupalıların kendilerinden bağımsız olarak Türkiye'ye bir imkan getiriyor mu diye sorguladığını ancak bunun cevabının hayır olduğunu ifade etti. Sözlerine devamla Türkiye'nin AB üyelik sürecinin duraksaması gibi maalesef bu hadiseler dolayısıyla çok önemli avantajı olan Gümrük Birliği olgusunun yenilenmesine ve gelişmesine de zemin sağlayamayan bu politikanın kapı açmadığına dikkat çekti.

Bu yeni politikanın Doğu Akdeniz siyasetinde kime imkan sağladığına bakıldığında Amerika'nın büyük emperyalist niyetleri olduğunu, Yunanistan'a üslerini açabildiği kadar

açtığı ve güç verebildiği kadar verdiğini Türk tarafının ise yalnızca Yunanistan lobisi ABD’de etkindir diye şikayet ettiğini ifade eden Soyer, bu politikanın getirildiği başka ne var konusunda Kıbrıs Rum Kesimi ile Yunanistan diplomasi alanında Fransa, Mısır, İsrail, ve Ortadoğu ve Doğu Akdeniz ülkeleri ile ittifaklar yaptığını örnek gösterdi. Soyer ayrıca İslam Konferansı’nda üye herhangi bir ülkenin Türk tarafının yeni siyasetiyle ilgili herhangi bir sempatisi olduğuna dair açıklaması olmadığını, aksine Türkiye’nin ilişkilerinin onlarla da kopuşa gittiğine değindi.

Esas sihirli kelimenin Kıbrıs sorununda karşılıklı kabul edilebilir çözüm olduğunu ifade eden Soyer, bunun BM parametrelerine bağlı içinde siyasi eşitlik ve iki bölgeyi iki kurucu devlet olan bir çözüm modeli olduğuna işaret eden Soyer, Maraş konusunun da ele alınması gerektiğini ancak bunun sağlıklı bir şekilde gündeme alarak

ve uluslararası hukuka saygılı olarak yapılması gerektiğini vurguladı. Soyer devamla Maraşlı Rumların Taşınmaz Mal Komisyonu’na başvurularının Maraş’ın evkaf malı olduğuna dair mahkeme kararına atıf yapılarak reddedilmesi üzerine AİHM’ye gitme konusunda girişimler yapması ve bu konuda AİHM’nin uyarması üzerine Maraş konusunun Türk tarafının gündemine girdiğini ifade etti. Mülkiyet haklarını korumak için biz bunu açıyoruz denilen Maraş açılımının iç siyaset aracı olarak kullanıldığını belirten Soyer, bunun doğru usulünün ilgili kararlarında yetkili olan BM ile koordineli yapılması olduğunu, buraya gelip malını işletecek olan insanların statüsünün ve hukuk güvencesinin ne olacağı, yönetime nasıl katılacaklarının ve hangi yönetim mekanizmasına bağlı olacaklarının iyi planlanması gerektiğini sözlerine ekledi.

***Videoyu izlemek için Kare Kodunu okutabilirsiniz.**

